

KERAJAAN MALAYSIA

**Piawaian Perakaunan Islam
bagi Baitulmal, Zakat dan Wakaf (PPIBZW)**

PPIBZW

Panduan Pelaksanaan – Pendedahan Lain
Seksyen 35, Pendedahan Kepentingan dalam Entiti Lain

Disember 2025

Hak cipta terpelihara. Tiada bahagian daripada penerbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan dalam sistem penemuan kembali atau ditukar dalam sebarang bentuk atau dengan apa-apa cara sekalipun tanpa mendapatkan kebenaran secara bertulis daripada Jabatan Akauntan Negara Malaysia atau sebagaimana yang dibenarkan secara nyata oleh undang-undang atau di bawah terma yang dipersetujui dengan organisasi yang mempunyai hak reprografi.

Piawaian Perakaunan Islam bagi Baitulmal, Zakat dan Wakaf (PPIBZW) dikeluarkan oleh Jabatan Akauntan Negara Malaysia untuk diguna pakai oleh Institusi Baitulmal, Zakat dan Wakaf di Malaysia.

Disediakan dan diterbitkan oleh:
Jabatan Akauntan Negara Malaysia
No. 1, Persiaran Perdana
Kompleks Kementerian Kewangan
Presint 2, Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan
62594 Putrajaya

Tel. : 03-88821000

Web : <https://www.anm.gov.my>

KANDUNGAN

Muka Surat

Seksyen 35 – Pendedahan Kepentingan dalam Entiti Lain.....	4
Panduan Aplikasi	4
Pengagregatan (Seksyen 35.9)	4
Kepentingan dalam Entiti Lain	5
Ringkasan Maklumat Kewangan untuk Entiti Dikawal, Usaha Sama dan Entiti Bersekutu (Seksyen 35.15 dan Seksyen 35.24)	5
Komitmen untuk Usaha Sama (Seksyen 35.26(a))	7
Kepentingan dalam Entiti Berstruktur yang Tidak Disatukan (Seksyen 35.27 sehingga Seksyen 35.34)	8
Sifat Risiko daripada Kepentingan dalam Entiti Berstruktur yang Tidak Disatukan (Seksyen 35.32 sehingga Seksyen 35.34).....	9

Seksyen 35 – Pendedahan Kepentingan dalam Entiti Lain

Panduan Aplikasi

Lampiran ini adalah bahagian penting dalam Seksyen 35, Pendedahan Kepentingan dalam Entiti Lain.

PA1. Contoh-contoh dalam lampiran ini menggambarkan andaian situasi. Walaupun sesetengah aspek contoh-contoh tersebut mungkin wujud dalam corak fakta sebenar, semua fakta dan keadaan yang berkaitan dengan corak fakta tertentu perlu dinilai apabila menggunakan pakai Piawaian ini.

Pengagregatan (Seksyen 35.9)

PA2. Entiti hendaklah menentukan, berdasarkan keadaan berapa banyak perincian yang entiti perlu sediakan untuk memenuhi keperluan maklumat pengguna, berapa banyak penekanan yang entiti berikan bagi aspek keperluan yang berbeza dan bagaimana entiti mengagregatkan maklumat. Entiti perlu mencapai keseimbangan antara membebankan penyata kewangan dengan perincian yang berlebihan yang mungkin tidak dapat membantu pengguna penyata kewangan dan maklumat tidak terselindung berikutan terlalu banyak pengagregatan.

PA3. Entiti boleh mengagregatkan pendedahan yang diperlukan oleh Piawaian ini untuk kepentingan dalam entiti yang serupa jika pengagregatan adalah konsisten dengan objektif pendedahan dan keperluan dalam perenggan PA4, dan maklumat yang disediakan tidak terselindung. Entiti hendaklah mendedahkan bagaimana kepentingan dalam entiti yang serupa diagregatkan.

PA4. Entiti hendaklah membentangkan maklumat secara berasingan untuk kepentingan dalam:

- (a) Entiti yang dikawal;
- (b) Usaha sama;
- (c) Operasi bersama;
- (d) Entiti bersekutu; dan
- (e) Entiti berstruktur yang tidak disatukan.

PA5. Dalam menentukan sama ada untuk mengagregatkan maklumat, entiti hendaklah mempertimbangkan maklumat kuantitatif dan kualitatif mengenai ciri risiko dan manfaat yang berbeza bagi setiap entiti yang dipertimbangkan untuk pengagregatan dan kepentingan setiap entiti tersebut kepada entiti pelapor. Entiti hendaklah membentangkan pendedahan secara jelas kepada pengguna penyata kewangan mengenai sifat dan tahap kepentingan dalam entiti yang lain.

PA6. Contoh-contoh tahap pengagregatan dalam kelas entiti yang dinyatakan dalam perenggan PA4 yang mungkin sesuai ialah:

- (a) Sifat aktiviti (contohnya, entiti penyelidikan dan pembangunan, pusat kebajikan).
- (b) Klasifikasi industri (contohnya, perhotelan, kesihatan, pendidikan).

- (c) Geografi (contohnya, negara, negeri, wilayah atau daerah). Entiti tidak mempunyai hasil atau belanja lain.

Kepentingan dalam Entiti Lain

- PA7. Kepentingan dalam entiti lain merujuk kepada penglibatan dengan cara pengaturan mengikat atau yang mendedahkan entiti pelapor kepada kebolehubahan manfaat daripada prestasi entiti lain. Pertimbangan mengenai tujuan dan reka bentuk entiti lain dapat membantu entiti pelapor apabila menilai sama ada mempunyai kepentingan dalam entiti lain tersebut dan oleh itu, entiti pelapor perlu menyediakan pendedahan dalam Piawaian ini. Penilaian tersebut hendaklah mengambil kira pertimbangan mengenai risiko bagi reka bentuk entiti lain dan risiko bagi reka bentuk entiti lain yang diserahkan kepada entiti pelapor dan pihak lain.
- PA8. Sesetengah instrumen direka bentuk untuk memindahkan risiko daripada entiti pelapor kepada entiti lain. Instrumen sedemikian mewujudkan kebolehubahan manfaat untuk entiti lain tetapi biasanya tidak mendedahkan entiti pelapor kepada kebolehubahan manfaat daripada prestasi entiti lain. Sebagai contoh, andaikan entiti yang dikawal membina sebuah bangunan asrama di luar negara. Nilai kos pembinaan USD15 juta dalam tempoh 5 tahun. Pembayaran adalah berdasarkan kemajuan peratusan projek siap. Kadar pertukaran mata wang semasa ialah USD1:RM4. Dalam transaksi ini, entiti tersebut terdedah kepada risiko pertukaran mata wang. Oleh itu, bagi meminimumkan risiko terdedah kepada kadar pertukaran mata wang, entiti tersebut memasuki kontrak hadapan (*forward contract*) yang patuh syariah bagi pertukaran mata wang. Entiti pelapor mempunyai penglibatan yang mendedahkan kebolehubahan manfaat daripada prestasi entiti yang dikawal kerana kontrak hadapan tersebut dapat menyerap kebolehubahan manfaat dan mengurangkan risiko kerugian daripada kesan kadar pertukaran mata wang, daripada entiti yang dikawal tersebut.

Ringkasan Maklumat Kewangan untuk Entiti Dikawal, Usaha Sama dan Entiti Bersekutu (Seksyen 35.15 dan Seksyen 35.24)

- PA9. Untuk setiap entiti dikawal yang mempunyai kepentingan bukan kawalan yang material kepada entiti pelapor, entiti hendaklah mendedahkan:
- (a) Dividen atau pengagihan serupa yang dibayar kepada kepentingan bukan kawalan; dan
  - (b) Ringkasan maklumat kewangan berkaitan aset, liabiliti, lebihan atau kurangan dan aliran tunai entiti dikawal yang membolehkan pengguna untuk memahami kepentingan yang dimiliki oleh kepentingan bukan kawalan dalam aktiviti dan aliran tunai entiti ekonomi. Maklumat tersebut mungkin termasuk, tetapi tidak terhad kepada, contohnya, aset semasa, aset bukan semasa, liabiliti semasa, liabiliti bukan semasa, hasil dan lebihan atau kurangan.
- PA10. Ringkasan maklumat kewangan yang diperlukan oleh perenggan PA10(b) adalah amaun sebelum penyingkiran antara entiti.
- PA11. Untuk setiap usaha sama dan entiti bersekutu yang material bagi entiti pelapor, entiti hendaklah mendedahkan:
- (a) Dividen atau pengagihan serupa yang diterima daripada usaha sama atau entiti bersekutu; dan
  - (b) Ringkasan maklumat kewangan untuk usaha sama atau entiti bersekutu (lihat perenggan PA14 dan PA15) termasuk, tetapi tidak semestinya terhad kepada:

- (i) Aset semasa;
- (ii) Aset bukan semasa;
- (iii) Liabiliti semasa;
- (iv) Liabiliti bukan semasa;
- (v) Hasil;
- (vi) Belanja cukai;
- (vii) Laba atau rugi sebelum cukai yang diiktiraf semasa pelupusan aset atau penyelesaian liabiliti yang disebabkan pemberhentian operasi; dan
- (viii) Lebihan atau kekurangan.

PA12. Sebagai tambahan ringkasan maklumat kewangan yang diperlukan oleh perenggan PA12, entiti hendaklah mendedahkan untuk setiap usaha sama yang material bagi entiti pelapor amaun:

- (i) Tunai dan kesetaraan tunai yang termasuk dalam perenggan PA12(b)(i);
- (ii) Liabiliti kewangan semasa (tidak termasuk cukai dan pindahan belum bayar, belum bayar di bawah urus niaga pertukaran dan peruntukan) yang termasuk dalam perenggan PA12(b)(iii);
- (iii) Liabiliti kewangan bukan semasa (tidak termasuk cukai dan pindahan belum bayar, belum bayar di bawah transaksi pertukaran dan peruntukan) yang termasuk dalam perenggan PA12(b)(iv);
- (iv) Susut nilai dan pelunasan;
- (v) Hasil pembiayaan;
- (vi) Caj pembiayaan; dan
- (vii) Belanja cukai pendapatan.

PA13. Ringkasan maklumat kewangan yang dibentangkan dalam perenggan PA12 dan PA13 adalah amaun yang termasuk dalam penyata kewangan PPIBZW usaha sama atau entiti bersekutu (dan bukan bahagian entiti daripada amaun tersebut). Jika entiti mengakaunkan kepentingannya dalam usaha sama atau entiti bersekutu menggunakan kaedah ekuiti:

- (a) Amaun yang termasuk dalam penyata kewangan PPIBZW usaha sama atau entiti bersekutu hendaklah diselaraskan untuk menunjukkan pelarasan yang dibuat oleh entiti apabila menggunakan kaedah ekuiti, seperti pelarasan nilai saksama yang dibuat pada masa pemerolehan dan pelarasan untuk perbezaan dalam dasar perakaunan.
- (b) Entiti hendaklah menyediakan penyesuaian ringkasan maklumat kewangan yang dibentangkan dengan amaun bawaan kepentingan dalam usaha sama atau entiti bersekutu.

PA14. Entiti boleh membentangkan ringkasan maklumat kewangan yang diperlukan oleh perenggan PA12 dan PA13 pada asas penyata kewangan usaha sama atau entiti bersekutu jika:

- (a) Entiti mengukur kepentingan dalam usaha sama atau entiti bersekutu pada nilai saksama menurut Seksyen 34, Pelaburan dalam Entiti Bersekutu dan Usaha Sama; dan
- (b) Usaha sama atau entiti bersekutu tidak menyediakan penyata kewangan PPIBZW dan penyediaan pada asas tersebut tidak akan dapat dilaksanakan atau menyebabkan kos tidak wajar.

Oleh yang demikian, entiti hendaklah mendedahkan asas yang mana ringkasan maklumat kewangan telah disediakan.

PA15. Entiti hendaklah mendedahkan, secara agregat, amaun bawaan berkaitan kepentingannya dalam semua usaha sama atau entiti bersekutu yang tidak material secara individu dan diakaunkan menggunakan kaedah ekuiti. Entiti hendaklah juga mendedahkan secara berasingan amaun agregat bahagiannya dalam usaha sama atau entiti bersekutu tersebut:

- (a) Hasil.
- (b) Belanja cukai.
- (c) Laba atau rugi sebelum cukai yang diiktiraf semasa pelupusan aset atau penyelesaian liabiliti yang disebabkan pemberhentian operasi.
- (d) Lebihan atau kurangan.
- (e) Entiti menyediakan pendedahan secara berasingan untuk usaha sama dan entiti bersekutu.

Komitmen untuk Usaha Sama (Seksyen 35.26(a))

PA16. Entiti hendaklah mendedahkan jumlah komitmen yang telah dibuatnya tetapi tidak diiktiraf pada tarikh pelaporan (termasuk bahagian komitmennya yang dibuat bersama dengan pelabur lain yang mempunyai kawalan bersama ke atas usaha sama) yang berkaitan dengan kepentingannya dalam usaha sama. Komitmen ialah perkara yang dapat menyebabkan aliran keluar tunai atau sumber lain pada masa hadapan.

PA17. Komitmen tidak diiktiraf yang dapat menyebabkan aliran keluar tunai atau sumber lain pada masa hadapan termasuk:

- (a) Komitmen tidak diiktiraf untuk menyumbang dana atau sumber yang disebabkan daripada, sebagai contoh:
  - (i) Penubuhan atau perjanjian pemerolehan usaha sama (sebagai contoh, yang menghendaki entiti untuk menyumbang dana dalam jangka masa tertentu).
  - (ii) Projek berintensifkan modal yang dijalankan oleh usaha sama.
  - (iii) Obligasi pembelian tanpa syarat, yang terdiri daripada perolehan peralatan, inventori atau perkhidmatan yang mengikat entiti untuk membeli daripada, atau bagi pihak usaha sama.

- (iv) Komitmen tidak diiktiraf untuk memberikan pinjaman atau sokongan kewangan lain kepada usaha sama.
  - (v) Komitmen tidak diiktiraf untuk menyumbang sumber kepada usaha sama, seperti aset atau perkhidmatan.
  - (vi) Lain-lain komitmen tidak diiktiraf yang tidak boleh dibatalkan berkaitan dengan usaha sama.
- (b) Komitmen tidak diiktiraf untuk memperoleh kepentingan pemilikan pihak lain (atau sebahagian daripada kepentingan pemilikan tersebut) dalam usaha sama jika sesuatu peristiwa tertentu berlaku atau tidak berlaku pada masa hadapan.

PA18. Keperluan dan contoh dalam perenggan PA17 dan PA18 menggambarkan beberapa jenis pendedahan yang diperlukan oleh Seksyen 29.9 dalam Seksyen 29, Pendedahan Pihak Berkaitan.

Kepentingan dalam Entiti Berstruktur yang Tidak Disatukan (Seksyen 35.27 sehingga Seksyen 35.34)

Entiti Berstruktur

PA19. Entiti berstruktur ialah entiti yang telah direka bentuk mengikut cara lazim yang mana entiti dikawal adalah bukan faktor utama untuk menentukan pihak yang mengawal entiti. Dalam kes entiti yang mana pengatur pentadbiran atau undang-undang biasanya adalah faktor utama untuk menentukan pihak yang mengawal entiti, entiti berstruktur ialah entiti yang telah direka bentuk supaya pengatur pentadbiran atau undang-undang adalah bukan faktor utama untuk menentukan pihak yang mengawal entiti. Dalam kes entiti yang mana hak mengundi atau hak yang sama biasanya merupakan faktor utama untuk menentukan pihak yang mengawal entiti (berkemungkinan bagi sesetengah entiti dengan objektif keuntungan), entiti berstruktur ialah entiti yang telah direka bentuk supaya hak mengundi atau hak yang sama bukan faktor utama untuk menentukan pihak yang mengawal entiti. Walaupun pengatur mengikat kerap berlaku antara entiti sektor awam, pengatur mengikat biasanya bukan faktor utama untuk menentukan pihak yang mengawal entiti. Oleh itu penggunaan pengatur mengikat untuk menentukan aktiviti berkaitan sesuatu entiti mungkin menunjukkan kewujudan entiti berstruktur. Bergantung pada konteks, entiti berstruktur mungkin:

- (i) entiti yang kebanyakan aktiviti telah ditentukan, dengan aktiviti yang relevan dalam skop yang terhad tetapi ditetapkan melalui pengatur mengikat, atau
- (ii) entiti yang apa-apa hak mengundi berkaitan hanya dengan tugas pentadbiran dan aktiviti berkaitan dikawal melalui pengatur mengikat.

PA20. Entiti berstruktur selalunya mempunyai beberapa atau semua ciri atau sifat berikut:

- (a) Aktiviti yang terhad.
- (b) Objektif yang terbatas dan jelas, seperti untuk menjalankan aktiviti penyelidikan dan pembangunan, menyediakan sumber modal atau dana kepada entiti atau menyediakan peluang pelaburan kepada pelabur dengan menyerahkan risiko dan ganjaran yang berkaitan dengan aset entiti berstruktur kepada pelabur.

- (c) Aset bersih/ekuiti yang tidak mencukupi untuk membolehkan entiti berstruktur membiayai aktiviti tanpa sokongan kewangan subordinat.
- (d) Pembiayaan dalam bentuk pelbagai instrumen yang berkait secara kontrak kepada pelabur yang mewujudkan tumpuan kredit atau risiko lain (*tranche*).

PA21. Contoh-contoh entiti yang dianggap sebagai entiti berstruktur termasuk, tetapi tidak terhad kepada:

- (a) Pembawa pensekuritian.
- (b) Pembiayaan bersandarkan aset.
- (c) Sejumlah dana pelaburan.

PA22. Fakta bahawa MAIN menyediakan dana kepada entiti lain tidak menjadikan entiti tersebut sebagai entiti berstruktur. Mahupun, entiti yang dikawal melalui hak mengundi sebuah entiti berstruktur hanya kerana, sebagai contoh, entiti dikawal tersebut menerima dana daripada pihak ketiga berikutan penstrukturan semula.

Sifat Risiko daripada Kepentingan dalam Entiti Berstruktur yang Tidak Disatukan (Seksyen 35.32 sehingga Seksyen 35.34)

PA23. Selain maklumat yang diperlukan oleh Seksyen 35.32 sehingga Seksyen 35.34, entiti hendaklah mendedahkan maklumat tambahan yang diperlukan untuk memenuhi objektif pendedahan dalam Seksyen 35.27(b).

PA24. Contoh maklumat tambahan bergantung pada keadaan, mungkin berkaitan dengan penilaian risiko yang mana entiti terdedah kepadanya apabila entiti mempunyai kepentingan dalam entiti berstruktur yang tidak disatukan adalah:

- (a) Terma pengaturan yang mungkin memerlukan entiti untuk memberikan sokongan kewangan kepada entiti berstruktur yang tidak disatukan (contohnya, pengaturan kecairan atau pencetus penarafan kredit yang berkaitan dengan obligasi untuk membeli aset entiti berstruktur atau memberikan sokongan kewangan), termasuk:
  - (i) Penerangan mengenai peristiwa atau keadaan yang boleh mendedahkan entiti pelapor kepada kerugian.
  - (ii) Sama ada terdapat apa-apa terma yang akan mengehendkan obligasi tersebut.
  - (iii) Sama ada terdapat mana-mana pihak lain yang memberikan sokongan kewangan dan, jika ada, bagaimana kedudukan obligasi entiti pelapor dengan obligasi pihak lain.
- (b) Kerugian ditanggung oleh entiti dalam tempoh pelaporan yang berkaitan dengan kepentingannya dalam entiti berstruktur yang tidak disatukan.
- (c) Jenis hasil yang entiti terima dalam tempoh pelaporan daripada kepentingannya dalam entiti berstruktur yang tidak disatukan.
- (d) Sama ada entiti diperlukan untuk menyerap kerugian entiti berstruktur yang tidak disatukan sebelum pihak lain, had maksimum kerugian sedemikian untuk entiti, dan (jika

berkaitan) kedudukan dan amaun potensi kerugian yang ditanggung oleh pihak yang kedudukan kepentingan mereka lebih rendah daripada kepentingan entiti dalam entiti berstruktur yang tidak disatukan.

- (e) Maklumat mengenai apa-apa pengaturan kecairan, jaminan atau komitmen lain dengan pihak ketiga yang mungkin menjejaskan nilai saksama atau risiko kepentingan entiti dalam entiti berstruktur yang tidak disatukan.
- (f) Sebarang kesulitan yang telah dihadapi oleh entiti berstruktur yang tidak disatukan dalam pembiayaan aktiviti dalam tempoh pelaporan.
- (g) Berkaitan dengan pembiayaan entiti berstruktur yang tidak disatukan, bentuk pembiayaan (contohnya, kertas komersial atau nota jangka sederhana) dan hayat purata berwajaran entiti. Maklumat tersebut mungkin termasuk analisis kematangan aset dan pembiayaan entiti berstruktur jika entiti berstruktur tersebut mempunyai aset jangka panjang yang dibiayai oleh pembiayaan jangka pendek.